

Profesionālās kvalifikācijas pilnveides izglītības programmas projekts
speciālo zināšanu apguvei bērnu tiesību aizsardzības jomā

Speciālistiem
(40 akadēmiskās stundas)

4. modulis „Starpinstitucionālā sadarbība”

Atbildes uz paškontroles jautājumiem

1. jautājums.

Kādos normatīvajos aktos institūcijām noteikts pienākums sadarboties, nodrošinot bērna tiesību aizsardzību?

Atbilde uz 1. jautājumu.

Pienākums sadarboties noteikts Bērnu tiesību aizsardzības likumā, Bāriņtiesu likumā, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, Izglītības likumā, likumā “Par policiju”.

2. jautājums.

Kādas darbības jāveic izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un policijas darbiniekiem gadījumos, kad netiek ievērotas bērna tiesības?

Atbilde uz 2. jautājumu.

Izglītības iestādes un sociālā dienesta darbinieku pienākums ir ne vēlāk kā tajā pašā dienā ziņot policijai, bāriņtiesai vai citai bērna tiesību aizsardzības institūcijai par jebkādu vardarbību un noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu pret bērnu, par viņa tiesību pārkāpumu vai citādu apdraudējumu, kā arī tad, ja personai ir aizdomas, ka bērnam ir priekšmeti, vielas vai materiāli, kas var apdraudēt paša bērna vai citu personu dzīvību vai veselību.

Bāriņtiesas pienākums ir veikt darbības bērna personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzībai attiecībā ar vecākiem, aizbildņiem un citām personām. Nepieciešamības gadījumā bāriņtiesa var lemt par bērna šķiršanu no vecākiem, aizbildņa vai audžuģimenes. Ierosinot lietu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, bāriņtiesa veic riska novērtēšanu (vecāka līdzatkarība, problēmas neatzīšana u.tml.), informē vecāku par sekām un uzdod viņam sadarbībā ar sociālo dienestu noteiktā termiņā novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus. Ja vecāks šajā termiņā kavējas novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus un bērna palikšana ģimenē var radīt draudus bērna dzīvībai un veselībai, bāriņtiesa lemj par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam un bērna šķiršanu no ģimenes.

Policijas darbinieka pienākums ir novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, piemēram, fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu (izņemot gadījumus, kad vardarbību pieļāvuši valsts vai pašvaldību iestāžu darbinieki, tad tas ir Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas kompetencē), bērna iesaistīšanu alkoholisku dzērienu lietošanā u.c.; noskaidrot vainīgos, savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus, izskatīt lietas par šiem pārkāpumiem vai arī nodot tās izskatīšanai pēc pakļautības. Ja bērns cietis no noziedzīga nodarījuma, policijas uzdevums ir veikt izmeklēšanas darbības, lai noskaidrotu vainīgo personu.